

Segona intervenció de Carles Gasòliba

Primer voldria fer una referència a l'escrit de Xavier Rubert de Ventós, que sempre he dit que era una sort que fos catedràtic d'Estètica i no d'Ètica. I ell mateix ho reconeix en aquest text, on diu que li agrada manipular i utilitzar el cinisme per a la seva exposició. No estic d'acord amb el que diu. La visió que ell ofereix dels temes que jo he viscut directament, no diré que no respongui a la realitat, però, en tot cas, no és objectiva; respon a la seva visió i jo podria oferir-ne una altra, però no perdré el temps, atès que ell no és aquí; si fos aquí, no sé si hagués llegit això. Ell ha enviat unes notes que són com una mena de dietari que acaba amb una data de l'any 1989. En tot cas, les seves notes contradiuen el final. I abans ho he citat: l'11 de desembre de 1990, per unanimitat, el Parlament Europeu va aprovar l'únic document oficial que hi ha, pel que fa a les institucions europees, en què reconeix el català com a llengua europea. I aquest document té quatre signatures: una és la de la presidenta de la ponència, que aleshores era la presidenta de la Comissió de Peticions, que és una senyora que ara és comissària a la Unió Europea, és una luxemburguesa que té la Creu de Sant Jordi, que es diu Vivian Redding, i tres signatures, de tres components, que és una cosa rara, perquè normalment al Parlament Europeu només hi ha un ponent, però en el cas del català hi va haver aquests tres components, a més de la presidenta, que són Ana Miranda, representant del Partit Socialista d'Euskadi, Antoni Gutiérrez Díaz, que representava en aquells moments el PSUC, suposo

(no me'n recordo bé, perquè el PSUC ha anat canviant d'adscripció), i jo. I allò va venir d'una iniciativa, a la qual vam donar suport, del parlament balear i del parlament català per al reconeixement del català. Ni a la signatura ni a la ponència, el nom de Xavier Rubert de Ventós no hi és. I ell pot explicar el que vulgui d'una reunió de funcionaris de l'any 1989, però com es diu en francès, *il n'a pas abouti au succès du projet* ['ell no ha menat a l'èxit del projecte'], i, per tant, després de les notes que pugui haver fet l'any 1989 no és decent que no acabi dient que hi ha un reconeixement del català, en plenari, l'11 de desembre de 1990. Ara, com que ell mateix diu que manipular i utilitzar el cinisme està molt bé i com que jo sempre li he dit personalment que sort que era catedràtic d'Estètica i no d'Ètica, ell deu considerar que aquestes notes que s'han llegit aquí són vàlides.

Em sembla que algú del públic ha parlat de petits estats que coincideixen amb nacions, i no, no és això. Són grans estats: França pensa que es una gran nació, i no oblidem mai que França és un dels nostres grans obstacles, des del punt de vista europeu. No hem de pensar en Dinamarca. Els dos grans estats enemics de la descentralització europea són Portugal i Holanda: són estats petits que estan ben instal·lats a la Unió Europea i no volen que els molestin. Saben quin és un gran estat enemic per al reconeixement de les llengües minoritàries a Europa? Grècia. El trencaclosques europeu és molt complicat i estem instal·lats en tòpics com el del senyor Rubert de Ventós; tòpics que ens empassem, però que no responen a la realitat. El que passa és que ja ens va bé dir que Gran Bretanya és el gran obstacle, o no sé qui està en contra. I no, pel que fa a les llengües minoritàries, el gran obstacle, òbviament és França, però no és l'únic. La senyora Segolène Royal va al Quebec i diu «estic per l'autodeterminació del Quebec», però quan Còrsega li demani l'autodeterminació, si surt elegida presidenta de la República Francesa, ja m'agradarà veure si hi fa un referèndum per veure si li donen l'autonomia o la independència. Al Quebec, a còpia de dir «*Vive le Québec libre!*» ['Visca el Quebec lliure!'] com va fer De Gaulle des del balcó de l'ajuntament de Mont-real és molt fàcil, però a veure si reconeix el bretó i el català i el cors a França! I això ens ho empassem. I és França i és Grècia. Insisteixo, uns dels enemics més importants per al plurilingüisme a la Unió Europea són Grècia i també Holanda; no és Itàlia. Un dels enemics més grans per al reconeixement autònom a Europa és Portugal. Penseu que a Portugal es va perdre un referèndum per a la regionalització del país. Per tant, el trencaclosques és molt més complicat que això que diu el senyor Rubert de Ventós.

En segon lloc, algú de vostès ha preguntat: Alemanya ens pot ajudar? No. Quan hi ha el debat al Parlament Europeu sobre la Constitució europea, els catalans i altres defensem la regionalització i pensem que els alemanys ens ajudaran —alemanys, federalistes, *länder*, és a dir, amics—; ni parlar-ne! Sap per què? Els alemanys tenen un estat federal amb uns *länder*, organitzat en el Bundesrat, és a dir, el senat territorialitzat alemany, on els arriben les lleis federals i les europees, i això ho controlen. Si això es traspasa a l'àmbit europeu, no saben si ho controlaran, per tant, ells aposten pel Bundesrat. No hi fa res que els catalans diguem que

som federalistes, autonomistes, que volem el reconeixement de Catalunya. Els alemanys diuen que això és un problema nostre, no pas seu. Ells controlen el Bundesrat i tenen un sistema d'equilibris dins del Govern federal alemany que no els interessa que es toqui; i per això no ens van votar. Hi ha un informe del senyor Giorgio Napolitano, actualment president de l'Assemblea Nacional italiana, que també va anar en contra de les nostres aspiracions. El senyor Napolitano és comunista italià i creu en la unitat d'Itàlia. El que representaven aleshores els Bossi i els piemontesos li feia feredat. I parlo de fa només tres anys, no pas de la prehistòria! El senyor Napolitano, italià, no va voler ni sentir a parlar de reconèixer el paper de les regions a Europa en la Constitució europea. Dels francesos ja ens ho esperàvem, però dels italians, que tenen una Constitució regionalista, que tenen un Estatut especial per a Sicília i Còrsega i per al sud d'Itàlia, sorprèn que el senyor Napolitano anés en contra. I ho va aconseguir, perquè vam perdre per set vots. Els alemanys tampoc no van ser aliats nostres. I en contra del que diu el senyor Rubert de Ventós, els liberals belgues, que tenien el Govern a Bèlgica, van anar a favor nostre (dels regionalistes); és clar que el seu escrit és de l'any 1989, i ell no s'ha assabentat del que passava l'any 2004.

Aquí —i aquesta és la meva tesi— cada estat defensa el seu, i és l'Europa dels estats. I Catalunya, dins d'això, Déu n'hi do, del que ha aconseguit, i com ha progressat, i el parai-gua que té. I en aquest context, Alemanya no ens pot ajudar —i suposo que en això el senyor Stegmann hi estarà d'acord, i, si no, el convido que en parlem— perquè Alemanya mira pel seu. I, a més, Alemanya ha admès una reforma del Bundesrat, que ha reconegut una retallada de les seves capacitats en la presa de decisions a canvi de tenir més competències en els *länder* respectius, si no estic equivocacat. Aquí només ens podem ajudar nosaltres; la Unió Europea en això és neutral. Ens miren amb simpatia, Barcelona és una referència, els agrada passar-hi les vacances; sense que estigui escrit enlloc, a les delegacions els funcionaris són catalans; ara, en el moment d'institucionalitzar això, ens diuen que ens entenguem amb Madrid. En el moment de defensar l'informe, que es va aprovar, va sortir un altre tema, que el senyor Rubert de Ventós no explica: vam anar a veure, perquè hi havia d'intervenir, la presidenta de la Comissió de Justícia, Lady Ellys —era una *lady* tan *lady*, que anava a Estrasburg amb el seu majordom, però era una jurista magnífica. L'informe que es va aprovar, de Vivian Reding, Gutiérrez Díaz, Ana Miranda i jo, havia de tenir un informe preceptiu de la Comissió de Justícia, i és per això que ens vam presentar a la senyora Ellys. Vam anar a defensar el cas català amb el que en aquells moments era el rector de la Universitat de Barcelona, i el president del Parlament de Catalunya, que era Joaquim Xicoy. Devia ser algun dia de final del 1989. Lady Ellys ens va fer una pregunta mortal de necessitat: «vostès demanen que s'utilitzi el català al Parlament i a les institucions europees, i diuen que el català és més important que el danès, perquè el parla més gent —tesí que va utilitzar Aina Moll en el seu moment—; molt bé, però, els diputats catalans, a Madrid, què parlen?» Vam haver de respondre que aquests diputats, a Madrid, parlen espanyol. La resposta va ser fulminant: «Si

aquests diputats parlen espanyol a Madrid, què ens vénen a demanar aquí? No diuen que Espanya és un Estat plurinacional que respecta les autonomies? Doncs, què fan els seus diputats, a Madrid?» Malgrat tot, aquesta senyora va ser amable i va fer un informe favorable al reconeixement del català a les institucions del que aleshores es deia Comunitat Econòmica Europea. Però aquella primera pregunta va ser mortal, per posar-nos a la porta. Ella devia pensar «quan hagin arreglat les coses a casa seva, i els diputats i les diputades catalans parlin català a Madrid, aleshores que vinguin aquí, però per què ens demanen a nosaltres que vos-tès parlin el català aquí, si a Madrid són incapaços de parlar en la seva llengua?» Aquesta és la visió de Brussel·les, que és una visió amable. Atès que no som estat, he estat més partidari de la diplomàcia dels fets; utilitzant l'expressió castellana, he estat més partidari *del huevo que del fuero*, perquè quan vols *el fuero*, com que és una comunitat d'estats, no se't reconeix. Si vas amb *el fuero*, s'han de reunir els estats, i n'hi ha un, que es diu Espanya, que et barra el pas, amb gran entusiasme d'altres: França, Portugal, Holanda, Grècia, segons el tema que toqui. Un eurodiputat pot muntar un numeret? Sí. I explicaré una anècdota. Heribert Barrera, membre d'aquesta casa, no parlava castellà perquè era una llengua que oprimeix els catalans; no parlava francès, perquè és una llengua que oprimeix el català a la Catalunya del Nord, i parlava anglès, però diguem que no tenia un anglès d'Oxford. Una vegada va intervenir al Ple, en anglès, i era sota presidència britànica. Va donar la casualitat que el ministre que havia de contestar era un home casat amb una dona de Santander, que parlava un castellà impecable. El ministre devia preguntar-se qui era aquell que parlava anglès, però que no n'era, i devia veure a la llista d'intervencions «Barrera - Spain». Quan li va respondre, li va dir: «ja que vostè ha fet l'esforç de parlar en la meua llengua, jo li respondré en la seva», i li va respondre en un castellà impecable. El numeret, doncs, es pot fer, però has d'anar amb compte, perquè pots fer un ridícul apoteòsic.

El tema de la Constitució és interessant, s'ha parlat de la perseverança, de tres-cents anys de coll: fantàstic. Ara estem vivint un moment fantàstic: hi haurà unes eleccions a Escòcia, d'aquí poc, i pot ser que guanyi l'Scottish National Party (SNP) i que es declari la independència d'Escòcia. Però el més fantàstic és que els anglesos hi estan d'acord, perquè diuen que els escocesos els costen molts diners i ells són anglesos, i que si volen tenir la independència, que la tinguin. L'SNP té una cosa molt interessant respecte a Europa: volen la independència d'Escòcia i esdevenir membres de la Unió Europea amb una solució pactada amb el Govern de Gran Bretanya. No sé com acabarà, però els recomano que segueixin aquest tema. L'opinió pública anglesa està a favor que Escòcia s'independitzi i totes les enquestes també apunten en aquesta direcció, però la qüestió central és que el mateix Scottish National Party és conscient que ha de negociar, perquè si un se'n va de la Unió Europea, per entrar-hi es necessita la unanimitat dels estats membres; si tens en contra l'Estat membre del qual has marxat, no entres. Per això, amb molta intel·ligència, l'SNP diu que Escòcia voldrà ser membre de la Unió Europea, però ho haurà de pactar amb Gran Bretanya.